

Din istoria Cotrocenilor. Serbarea lui Tudor Vladimirescu

ADRIANA HARASIM

În numărul din 10 septembrie 1870, ziarul „Columna lui Traian”, al cărui director era marele nostru istoric Bogdan Petriceicu Hasdeu, insera un apel, amintind că în 1871 se împlineau cincizeci de ani de când încetase domnia fanariotă, cincizeci de ani de la acel 1821, anul revoluției lui Tudor Vladimirescu.

Apelul amintea că „un comitet va publica peste puțin un program și va deschide o subscriere pentru a organiza cu această ocaziune în Capitală o serbare semiseculară de jubileu în onoarea lui Tudor Vladimirescu”.

Răspunsul cel mai călduros la apel l-a dat societatea „Românismul” al cărei președinte era tot B. P. Hasdeu, vicepreședinți Ion A. Brătescu și Ștefan Mihalache, iar secretari G. Dem. Teodorescu, Grigore G. Tocilescu și T. P. Rădulescu.

Datorită râvnii și entuziasmului lor, în 6 iunie 1871, „pe cîmpia Cotrocenilor, unde fusese tabăra eroului din 1821, chiar față în față cu palatul Măriei Sale Vodă, s-a serbat memoria aceluia... ce spulberase străinismul de pe tronul lui Mircea cel Mare”.

Iată cum s-a desfășurat serbarea: „Darea de seamă” apare în „Columna lui Traian” din 16 iunie 1871:

„Urcînd dealul Cotrocenilor, privirea îți era oprită de aspectul impozant al unui umbrar, construit pe platoul din dreapta șoselei ce duce la mănăstire. Umbrarul în sine era modest, dar, decorat cu verdeață și ornat cu steagurile naționale, avea cea mai frumoasă aparență. Interiorul acestui umbrar era ocupat în centru de o tribună deasupra căreia se afla portretul lui Tudor Vladimirescu, ornat cu o coroană de flori. Portretul era din cel editat de d. maior Papazoglu (care e figura cam bănuită, lipsa unui portret mai exact se simte)”.

Organizatorii, se observă, nu aveau încă un portret al lui Tudor realizat de Theodor Aman.

„La 10 serbarea s-a început printr-un serviciu religios oficiat de patru preoți: s-a chemat binecuvîntarea cerului asupra junimii, care și-a adus aminte de eroul patriei și s-a rugat Atotputernicul a face memoria acestora să fie eternă între Români”.

De la tribună, N. A. Popovici, membru al societății, recită o rugăciune pe versuri de poetul Lapedatu, apoi urmează discursurile lui B. P. Hasdeu, G. Missail, George Tocilescu, N. Scurtescu. (Foto 1).

Tînărul istoric Grigore Tocilescu rostește o dizertație „Apoteoza lui Tudor Vladimirescu”, dizertație pe care o încheie cu cuvintele:

„Cine e acum Tudor – Națiunea!”

Muzica gardei militare, sub inteligenta direcțiune a domnului „capel maistru Cratovil”, a executat diferite arii naționale. Multe dansuri și hore naționale au fost întinse de țărani veniți la serbare, iar o agapă a întrunit pe toți asistenții.

Serbarea a continuat pînă la 7 seara „în dansuri naționale și în cea mai mare veselie, cînd atunci d. Satmari (sîc), invitat de comitetul organizator al serbării, veni de fotografie frumosul aspect, ce înfățișa această serbare, care către seară luă un caracter dintre cele mai originale prin prezența unei imense populațiuni de la țară în costume naționale”, iar în încheiere se exprimă speranța că „serbarea memoriei lui Tudor Vladimirescu va lua locul ce merită între destinele naționale și va fi din ce în ce mai demnă de eroul, în a cărei memorie se dedică.

Și totuși, Tudor a uitat, uitată a fost și jertfa lui care a deșteptat un neam amorțit de peste o sută de ani, uitat a fost și cîmpul Cotrocenilor, care s-a mai chemat și tabăra regenerației de la 1821.

Mărturie a rămas fotografia făcută de Carol Popp de Szathmari în 6 iunie 1871. În spatele tribunei se zărește turla mănăstirii Cotroceni, iar în medalion figura lui Bogdan Petriceicu Hasdeu, cel care a chemat posteritatea să se angajeze în păstrarea amintirii eroilor neamului (Foto 2).

Sur l'histoire de Cotroceni. La fête de Tudor Vladimirescu

Résumé

Zone plutôt oubliée de Bucarest, le plateau de Cotroceni est connu surtout à cause du palais princier. Mais, ses environs cadrent encore des souvenirs, des vestiges de l'histoire mouvementée de la ville et du peuple roumain. On doit affirmer que c'est le second centre de Bucarest. Parmi les événements qui se sont déroulés ici, nous présentons aujourd'hui la fête de Tudor Vladimirescu, le grand Héros de la révolution de 1821, fête organisée par la société ayant les grands historiens Bogdan Petriceicu Hasdeu et Grigore Tocilescu. Les photos sont l'oeuvre de Charles Szathmari.